

100 JAAR DE CHRISTENGEMEENSCHAP

Internationale conferentie in Dortmund, 7-11 oktober 2022

Nieuwsbrief Pasen 2020

www.CG-2022.org

Wat beweegt jou?

Enthousiast, inspirerend, tot nadenken stemmend, kritisch, bezorgd – zo zijn de vele reacties op onze oproep 'Wat beweegt jou?' in de nieuwsbrief van St. Jan 2019. Aan de hand van enige trefwoorden willen wij trachten een indruk te geven van de veelheid en diepgang van de thema's. Eén ding is al duidelijk: de aangedragen thema's zijn reeds voldoende om in de herfst van 2022 een heel spannende en interessante conferentie te organiseren! En we beloven: waar maar enigszins mogelijk zullen al deze thema's tijdens de conferentie aan bod komen.

Wie zijn wij? Wat houden wij in?

Wat betekent *De Christengemeenschap – beweging tot religieuze vernieuwing*? Komt deze naam tot zijn recht? Daarmee is ook de vraag naar onze identiteit gesteld. Wat houdt onze beweging eigenlijk in? Wat is onze kernwaarde? Een bijzonder thema zal nauwelijks worden behandeld, als wij het niet doen: de vraag naar verwandeling, naar het sacrament. Dat hadden wij in ons team zo helder voor ogen dat wij nu voor het hoofdthema, voor de titel van de conferentie, iets willen zoeken, wat ons eigenste, meest centrale wezen benoemt. Een detail met betrekking tot de *beweging tot religieuze vernieuwing*: Joseph Beuys heeft in een interview eens gezegd: "De mysteriën vinden op het station plaats." Een wijs mens gaf de volgende aanvulling:

"De mysteriën vinden noch op het station, noch ergens anders plaats, als ze niet in de harten van de mensen plaats vinden." Dat zou je ook met betrekking tot onze taak kunnen zeggen: Beweging tot religieuze vernieuwing vindt nergens plaats, als deze niet in mensenharten plaats vindt. Zo zouden we onze Christengemeenschap als een instelling kunnen beschouwen, die een ruimte vormgeeft, waarin mensen religieuze vernieuwing in het eigen hart willen beoefenen.

Cultus

Een hele reeks bijdragen die wij hebben ontvangen, heeft betrekking op onze cultus. "Is de taal van onze cultus nog van deze tijd?" "Er moet een aantal taalkundige correcties plaatsvinden." "Bij vraagstukken betreffende de cultus, ook wat betreft de verdere ontwikkeling van de cultus, moeten in de toekomst naast priesters ook gemeenteleden worden betrokken." "Hoe komen we tot een sacrament voor een verbintenis tussen partners van hetzelfde geslacht?" "Ook ten aanzien van gender-vraagstukken wordt een bij deze tijd passende opstelling verlangd." Bij deze thema's ontstaan zeer diepgaande vragen. Allereerst naar de cultus zelf, naar zijn wezen en zijn herkomst. Hoe de cultus bedoeld is, blijkt in hoge mate uit het

Pinksterepistel dat over de 'inzetting van Christus' spreekt. Dat moeten we begrijpen en ook voor de toekomst als waarachtig behouden. Ten aanzien van alle cultische vraagstukken zal dus – in alle bescheidenheid – ook met HEM een soort gesprek moeten worden gezocht. Maar hoe kan dat plaatsvinden? En wat is *passend voor onze tijd*? Wie beslist dat? Wat sommige vraagstukken betreft zijn er in verschillende landen en culturen zeer tegenstrijdige opvattingen over wat bij onze huidige tijd past. Hoe komen we daar tot constructieve gesprekken?

De Christengemeenschap zelf

En hoe is het met onszelf gesteld? Hoe ziet ons begrip van een gemeente eruit? Hoe verwezenlijken wij sociale driegeleding? Hoe ontwikkelen gemeenten zich? Hoe gaan we om met het generatievraagstuk? Hoe combineren we de behoefte aan betrouwbaarheid en continuïteit met de behoefte aan ontwikkeling en vernieuwing? Hoe wordt het sociale organisme werkelijk tot het lichaam van Christus, zoals reeds Paulus het voor zich zag? Welk bewustzijn ontwikkelen wij van de wederkomst van Christus? Ook vragen naar ons beeld van de priester, naar de verhouding tussen priesterschap en lidmaatschap worden gesteld. Deze en gene constateert nog steeds veel te sterke invloed van oude, autoritaire voorstellingen en mist eenvoudig de ontmoeting en samenwerking tussen mondige mensen.

Uitdagingen van onze tijd

Milieu, gezondheid, ontwikkeling, armoede, transhumanisme, kunstmatige intelligentie, gender-vraagstukken, politiek en sociaal extremisme en populisme – de lijst met thema's en uitdagingen van onze tijd kent geen grenzen. Wat zijn onze bijdragen daaraan? Hoe nemen wij als Christengemeenschap deel aan het algemene leven? Hoe interesseren wij ons daarvoor? Achter vele vragen van onze tijd lijkt volgens mij de vraag naar het mensbeeld schuil te gaan. Dikwijls wordt de mens gereduceerd tot slechts enkele van zijn potentiële mogelijkheden. Uitgaande van dergelijk standpunten worden dan oplossingen gezocht, die nauwelijks werkelijk veelomvattende wegen mogelijk maken. Dat gaat zover dat in menig opzicht een regelrechte strijd om een passend mensbeeld wordt gevoerd – met onzekere afloop. Dit is een gebied, waar we ons misschien veel meer dan tot nu toe in discussies zouden kunnen en moeten mengen.

ULRICH GOEBEL, *geestelijke in Bonn*

Publiciteit

Op dit moment gaat het ons om de beschrijving van de inhoudelijke voorbereiding van de conferentie in 2022 binnen de Christengemeenschap. Daartoe diende de enquête 'Wat beweegt jou?' in de St. Janstijd 2019. Ulrich Goebel heeft de bijdragen kort samengevat. In hun volle lengte zijn alle bijdragen te vinden in een jaarnaal onder de titel 'Dies beweegt uns.'

Het gaat hierbij om een pdf-bestand dat men per e-mail bij newsletter@cg-2022.org kan aanvragen.

Het bijzondere van dit jaarnaal is dat je commentaar kunt geven en dat naar de redactie kunt sturen. Zo ontstaat een tweetalig (Duits-

Engels) te downloaden document van een discussieproces dat nog kan worden voortgezet.

Een spannend document uit 2012 is de in druk verschenen, tweetalige brochure 'Offen gesagt – frankly speaking' uitgegeven door Christine Berg, Christward Kröner en Jaroslaw Rolka. Daarin staan de resultaten van de wereldwijde enquête 'aus den Gemeinden – für die Gemeinden.' Ook deze brochure is als pdf-bestand te vinden onder www.cg-2022.org. Het modernste medium is het internetforum op www.cg-2022.org. Hier kunnen geregistreerde gebruikers thema's aandragen, informatie en meningen plaatsen. Dit medium is snel en qua omvang niet begrensd. Een toezichthouder zorgt ervoor dat alleen serieuze bijdragen binnenkomen.

Onze vertrouwde geschriften blijven natuurlijk een belangrijke rol spelen. We noemen hier het tijdschrift 'Die Christengemeinschaft', het kwartaalblad 'Mitteilungen aus der Christengemeinschaft', de reeks 'Beiträge zur religiösen Erneuerung' en de publicaties van de priesterseminaries. In deze publiciteitsorganen verschenen in de afgelopen jaren en ook nu met grote regelmaat artikelen in de zin van een zich voorbereiden op 2022.

De spil van dit alles is onze website www.cg-2022.org waar alle genoemde documenten te vinden zijn. Ook de 'Newsletter' in vijf talen. Op onze website staan ook de data van de bijeenkomsten voor de inhoudelijke en organisatorische voorbereiding

van de conferentie Christengemeenschap 2022.

WOLFGANG JASCHINSKI, *gemeente Herdecke*

Bijeenkomsten in de regio Württemberg

'De Christengemeenschap 2022', wanneer werd dit begrip voor het eerst gebruikt? Misschien op de uitnodiging van João Torunsky voor een bijeenkomst op 12 juli 2014 in de regio Württemberg onder het motto 'vanuit de toekomst werken'. Dit was de start van inmiddels 18 bijeenkomsten die onder de titel 'ontmoeting, gesprek, impulsen brengen' in wisselende gemeenten in Württemberg plaatsvonden. Dit kan men zien als inhoudelijke voorbereiding voor de nu geplande conferentie 7-11 oktober 2022 in Dortmund. En dit reeds lang voordat er ook maar een besluit tot deze conferentie was genomen. Een pdf-bestand met alle uitnodigingen voor deze bijeenkomsten in Württemberg kan worden gedownload van de website www.cg-2022.org.

De bijeenkomst van 21 februari 2020 vond plaats in de Lazarus-kerk in Bietigheim-Bissingen en had als thema 'loslaten en opnieuw oppakken'. Het ging vooral om het lot van Lazarus die door ziekte, ja zelfs door de dood moest loslaten, voordat hij als Johannes zijn grote, nieuwe taak op zich kon nemen. Dat riep ook de vraag op, wat het loslaten en opnieuw oppakken voor de huidige Christengemeenschap zou kunnen betekenen.

De aanwezigen waren teleurgesteld over de geringe deelname van jonge mensen. Er klonk de vraag hoe de gemeenten dan naar de toekomst toe gedragen kunnen worden. We kunnen de deelname van jonge mensen echter niet afdwingen. Jongeren gaan over het algemeen

eerder naar jeugdconferenties en vakantieweken van de Christengemeenschap.

Het is belangrijk dat we open zijn naar jonge mensen toe, hun vragen serieus nemen en zelf met onze tijd meegaan. We zouden het loslaten ook op onze geestelijken kunnen betrekken, die immers niet altijd bij alles aanwezig hoeven te zijn. Ook individuele gemeenteleden kunnen initiatieven ontplooiën en eigen verantwoordelijkheid dragen. Reeds in 2014, dat is acht jaar voor 2022, begon dus in Württemberg een proces van nadenken over de toekomst. Dat is precies, wat we nodig hebben om goed voorbereid naar Dortmund te komen. Er liggen voor ons nog bijna 30 maanden in het verschiet om dit proces te intensiveren.

Misschien komen soortgelijke groepen bijeen in andere regio's, landen en werelddelen. Daaraan zou de gehele Christengemeenschap deel moeten kunnen hebben. Daarom ons verzoek: Laat ons weten, waar en wanneer er reeds over de conferentie 2022 werd nagedacht.

WOLFGANG JASCHINSKI, *gemeente Herdecke*

Crisis roepen om verandering

Behalve vluchtelingenstromen, klimaatverandering, het uitsterven van planten- en diersoorten beleeft de mensheid nu ook nog een pandemie en een wereldwijde ineenstorting van de economie. Deze crises en ziekte roepen om een alomvattende verandering, ze roepen om genezing.

Het christendom kent als kern van zijn werkzaamheid de verwandeling, de genezende artseneij, het sacrament. Zo sprak Volker Harlan tijdens de bijeenkomst van het grote planningsteam op 8 februari 2020 over de vraag "wat is een sacrament?" Zijn lezing heeft hij

hieronder beknopt samengevat.

Na deze lezing en voor 2022 staan wij voor de taak het begrip van de sacramenten te verdiepen, opdat wij werkelijk met de sacramenten kunnen leven, ten behoeve van de wereld.

WOLFGANG JASCHINSKI, *gemeente Herdecke*

Wat is een sacrament?

Onzichtbaar is de kracht van de wind die het gladde oppervlak van een meer in een golfbeweging brengt.

Onzichtbaar is de vormkracht die de rand van een blad vormt. Paul Klee geeft in een tekening deze vormkracht een richting die tegengesteld is aan die van de materiële stroom in het groeiende blad.

"Het sacramentele handelen houdt in, dat er uiterlijke gebeurtenissen plaatsvinden die oriënteringen, richtingen bevatten die in het fysieke, biologische worden ingelijfd en in het spirituele, het geestelijke hun oorsprong hebben. Men voltrekt zintuiglijk waarneembare processen, waarin *tijdens het voltrekken* het spirituele binnenstroomt. Het geestelijk wezenlijke gebeurt in de cultus op zintuiglijke wijze". (Rudolf Steiner op 8-9-1924)

Sacramenten voltrekken wij om de eenzijdigheid van de mensheid, zoals die sinds de zondeval bestaat en doorwerkt, door een 'genezende artseneij' aan te vullen. Deze 'zondekrankheid' toont zich in het bewustzijn van de mens het sterkst, als het de steeds aanwezige werkelijkheid van de geestelijke wereld niet rechtstreeks kan waarnemen of zelfs ontkent – hoewel elke

geboorte ons het verschijnen van een geestwezen in de stof openbaart. Evenzo wordt de zondekrankheid zichtbaar in de als lot beleefde gevolgen van ons eigen handelen in vroegere aardelevens. In de mensenwijdingsdienst bidden wij dat de macht van de zondekrankheid teruggedrongen en de ziel in haar worsteling om waardig te handelen gesterkt mogen worden. Onze zijnstoestand echter, in een lichaam dat de ziel aan de zintuiglijke wereld bindt, kunnen wij niet zelf veranderen. Daarvoor hebben we de hulp van Christus nodig, die in Jezus als mens de aardewereld betrad om dit lichaam volkomen aan de werkzaamheid van de tegenstandermachten te onttrekken, opdat het als zuiver geestelijk opstandingslichaam, vrij van alle stoffelijke ruimtelijkheid, de mensen ter overwinning van de zondekrankheid kan worden aangereikt, als zij een verhouding zoeken en vinden tot de werkzaamheid van Christus. Het opstandingslichaam van Christus kan zich in het voltrekken van het sacrament zó verbinden met de substanties die wij uit de reine plantenzaden en de wijnstok verkrijgen, dat zij door de communie als genezende artseneij de zondekrankheid helpen overwinnen.

"Hij zal zich eens verenigen tot voortgang van de wereld met hen die hij door hun gedraging aan de dood der materie kan ontrukken". (Credo)

VOLKER HARLAN, *geestelijke in Witten*

(vertaling: Ollif Smilda)